

Bijlage 1: Toelichting specifieke onderwerpen

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Leeswijzer

Deze bijlage geeft een overzicht van de stand van zaken op de verschillende in gang gezette actie- en verbetermaatregelen die wij uw Kamer op 13 oktober 2020¹ hebben aangekondigd in het plan van aanpak Herstellen, Verbeteren en Borgen (HVB).

Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Daarnaast wordt u geïnformeerd over een aantal lopende en afgeronde acties dat is ingezet naar aanleiding van de bevindingen van KPMG in het onderzoek naar FSV dat wij u op 10 juli 2020² hebben toegestuurd en de follow up van een aantal onderwerpen uit de brief van 13 oktober 2020. Onder de inhoudsopgave van deze bijlage staat een overzicht van de acties en planning.

Ten slotte is een aantal onderwerpen toegevoegd waar in het AO Belastingdienst van 2 december 2020 door leden van uw Kamer vragen over is gesteld en waarvan door mij is toegezegd daar schriftelijk op terug te komen.

1. Stand van zaken plan van aanpak HVB

- a. *Projectcode 1043*
- b. *Technische voorziening ter vervanging van FSV*
- c. *Traject Bedrijfsprocessen op orde*
- d. *Bewustwording AVG en discriminatie en vakkennis*
- e. *Versterken functie functionaris gegevensbescherming (FG) en Privacy Officer*
- f. *Waarborgen ten aanzien van selectie- en behandelprocessen*

2. Lopende acties en afgeronde acties n.a.v. KPMG-rapport

- a. *Inventarisatie applicaties met nationaliteit*
- b. *Inventarisatie lijsten met risicosignalen en applicaties*
- c. *Maatregelen niet AVG-conforme applicaties en informatievoorzieningen uit KPMG-onderzoek FSV*

3. Overige onderwerpen Kamerbrief 13 oktober

- a. *Afgeschermd deel FSV*
- b. *Verzoek stoppen met schonen systemen*
- c. *Overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit*

4. Onderwerpen n.a.v. AO 2 december

- a. *Inzageverzoeken FSV en andere applicaties*
- b. *Privacywaarborgen binnen de afdeling Datafundamenten en Analytics (DF&A) en het voormalig Expertisecentrum Handhaving & Intelligence (EHI)*
- c. *Vermeende hardheid in regelingen bij auto/ZvW*
- d. *Incasso-opbrengst FIOD*
- e. *Casuïstiek toezicht*

---

¹ Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709

² Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

Bijlage: acties overzicht FSV en Herstellen Verbeteren Borgen

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Acties FSV en Herstellen Verbeteren Borgen	Tijdstip	Ons kenmerk	Status
Fraude Signaleringsvoorziening (FSV) uitgezet	Feb 2020	Fout! Onbekende naam	Afgerond
FSV geschoond (gegevens wel veilig gesteld voor analyse en verantwoording)	Feb 2020	voor documenteigenschap.	Afgerond
Fase I Onderzoek door externe partij (KPMG) naar FSV en gelijksoortige applicaties en processen	Jul 2020		Afgerond
Stopzetten deel van de 8 applicaties uit KPMG rapport en 1 toegevoegde applicatie	Jul 2020		Afgerond
Projectcode 1043: Analyse van query's voor het toekennen van AKI-codes 1043 en 1044 opgeschort	Jul 2020		Afgerond
Plan van aanpak Herstellen, Verbeteren, Borgen opstellen	Okt 2020		Afgerond
Verwijdering en veiligstelling vrijetekstvelden Beheer van Relaties (BVR)	Okt 2020		Afgerond
CAF lopende zaken bij directies na signalen Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) in beeld brengen	Jan 2021		Afgerond
Overzicht expliciete grondslagen uit fiscale wet- en regelgeving die door de Belastingdienst gebruikt kunnen worden om het persoonsgegeven nationaliteit te verwerken	Jan 2021		Afgerond
Inventarisatie van lijsten met risicosignalen op persoonlijke omgevingen medewerkers (analyse hiervan in mrt 2021 afgerond)	Jan 2021		Afgerond
Inventarisatie van nationaliteit in lijsten met risicosignalen bij Belastingdienst, Toeslagen en Douane (analyse hiervan in mrt 2021 afgerond)	Jan 2021		Afgerond
Teams FG en privacy officer versterken	Jan 2021		Afgerond
Risicosignalen die binnenkomen in mailboxen nu FSV uitstaat veiligstellen totdat nieuwe applicatie gereed is	Jan 2021		Afgerond
Analyse vrijetekstvelden FSV-registraties van toeslagenouders	Jan 2021		Afgerond
Eerste release tijdelijke voorziening (TSV) risicosignalen	Jan 2021		Afgerond
Onderzoeken hoe vakkennis en bewustzijn rondom gebruik gegevens, AVG en informatiebeveiliging bij medewerkers verhoogd kan worden	Jan 2021		Afgerond
Specifieke toetsing op overzetten risicosignalen in postbussen naar nieuwe beveiligde omgeving vanuit oogpunt van AVG en gegevensbescherming.	Feb 2021		Loopt
KPMG-onderzoek naar producten van voormalig EHI die nu bij DF&A in gebruik zijn	Feb 2021		Loopt
Plan van aanpak waarborgen onderzoek risicoselectie	Feb 2021		Loopt
Werkinstructie voor fiscale vastleggingen door inspecteurs aanpassen en door vaktechnische deskundigen laten beoordelen	Mrt 2021		Loopt
Het kader waarop de processen in Bedrijfsprocessen op orde getoetst worden is gereed	Eerste kwartaal 2021		Loopt
De structurele werking van het uitvoeringsproces projectcode 1043; onder meer naar het selecteren van aangiften op grond van projectcode 1043 in de afgelopen tien belastingjaren	Mrt 2021		Loopt
900 applicaties doorzoeken op gebruik van nationaliteit en aanverwante gegevens zoals geboorteplaats	Mrt 2021		Loopt
Beoordeling van uitgeworpen aangiften in het kader van AKI-codes 1043 en 1044 extra laten toetsen door fiscaal-rechtelijke vakspecialisten	Mrt 2021		Loopt
Tweede en derde release tijdelijke voorziening (TSV) risicosignalen	Mrt 2021		Loopt
Binnengekomen risicosignalen kunnen doorgezet worden voor inhoudelijke beoordeling naar tijdelijke voorziening (TSV)	Mrt 2021		Loopt
Analyse van inventarisatie van lijsten met risicosignalen op persoonlijke omgevingen medewerkers	Mrt 2021		Loopt
Analyse van inventarisatie van nationaliteit in 900 applicaties en databases met risicosignalen bij Belastingdienst, Toeslagen en Douane	Mrt 2021		Loopt
ADR onderzoek naar opzet en bestaan van waarborgen rond projectcode 1043: o.a. naar deblokkeringsproces als een belastingplichtige eenmaal een juiste aangifte indient om te voorkomen dat een volgende aangifte	Mrt 2021		Loopt

	Directoraat-Generaal Belastingdienst	
wederom wordt geselecteerd voor intensief toezicht en een proces om signalen op te vangen, te behandelen en te analyseren		
Met eigenaar en verschillende opdrachtgevers van de Belastingdienst nog verder kijken naar de expliciete grondslagen voor de niet-fiscale taken van de Belastingdienst. Indien dit tot aanvullingen leidt, zal ik het aangepaste overzicht uiterlijk eind maart dit jaar naar uw Kamer sturen	Mrt 2021	Loopt
Analyse van CAF lopende (die voor jan 2020 nog liepen, nu stopgezet) zaken bij directies na signalen Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)	Mrt 2021	Loopt
Achterstanden inzageverzoeken ingehaald	Apr 2021	Loopt
Als het onderzoek naar het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in de applicaties is afgerond in maart 2021, zullen de resultaten worden vergeleken met dit overzicht van expliciete wettelijke grondslagen	Voor zomerreces 2021	Loopt
Inventarisatie mogelijke hardheid in (fiscale) wet- en regelgeving	Voor zomer 2021	Loopt
Analyse in welke gevallen het gebruik van persoonsgegevens nationaliteit ook daadwerkelijk noodzakelijk en proportioneel is in de uitvoering	Voor zomerreces 2021	Start als inventarisatie in maart gereed is
Als het onderzoek naar het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in de applicaties is afgerond in maart 2021, zullen de resultaten worden vergeleken met dit overzicht van expliciete wettelijke grondslagen	Voor zomerreces 2021	Start als inventarisatie in maart gereed is
N.a.v. onderzoeken vakkennis en bewustzijn rondom gebruik gegevens, AVG en informatiebeveiliging bij medewerkers verhogen: de reeds verplichte e-learningmodules updaten d.m.v. interactieve lesmethoden (serious gaming)	Sep 2021	Loopt
Onderzoek waarborgen ten aanzien van risicoselectie	Eerste helft 2021	Loopt
De huidige e-learningmodule AVG wordt vervangen door een module met interactieve lesmethoden	Sep 2021	Loopt
In overleg met eigenaar en opdrachtgevers gezien welke vormen van fraude extra aandacht krijgen en hoe zet de BD daarop in. Kijken hoe andere uitvoeringsorganisaties omgaan met het begrip fraude	2021	Moet nog gestart worden
Vakkennis en bewustzijn rondom gebruik gegevens verhogen: versterken vaktechnische structuur versterken op gebied van gegevensbescherming en informatiebeveiliging	2021	Loopt
Fase II Onderzoek door externe partij effecten op burgers en bedrijven FSV, start met toeslaggerechtigden	Eind 2021 eerste resultaten	Loopt
Alle processen van de Belastingdienst opnieuw toetsen aan de eisen van de AVG, BIO en Archiefwet in het kader van het programma 'Bedrijfsprocessen op orde'	>2024	Loopt
Nieuwe inzageverzoeken waar mogelijk binnen 3 maanden afgewerkt hebben	doorlopend	
Aandacht besteden aan het bewustzijn van de medewerkers van de Belastingdienst voor de risico's van privacy schendingen en discriminatie. We trainen de medewerkers bij de Belastingdienst en Toeslagen om verantwoord met persoonsgegevens om te gaan. In de kabinetsreactie op het rapport Ongekend Onrecht is hier uitgebreider op ingegaan.	doorlopend	
De drieslag van (1) onderzoeken, (2) daar waar nodig het nemen van maatregelen en (3) informeren van uw Kamer.	doorlopend	
Elke twee jaar herhalen e-learningmodules AVG en informatiebeveiliging.	doorlopend	

1. Stand van zaken onderzoek Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB)

a. Projectcode 1043

Het project met de projectcode 1043 ziet op de projectmatige behandeling van het thema systeemfraude inkomstenbelasting. Bij systeemfraude wordt, door middel van het opzettelijk opnemen van onjuiste gegevens in aangiften en

verzoeken, misbruik gemaakt van het systeem om ten onrechte geldbedragen in de vorm van voorlopige aanslagen of definitieve aanslagen te ontvangen. In de brief van 13 oktober 2020 over projectcode 1043 hebben wij aangegeven dat we de volgende maatregelen hebben genomen naar aanleiding van het feitenrelaas dat we uw Kamer hebben doen toekomen.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

Zoals beschreven staat in de Kamerbrief waarbij dit document een bijlage vormt, is het gebruik van projectcode 1043 opgeschort. Er worden geen nieuwe aangiften van deze mensen meer geselecteerd. Er zijn waarborgen opgesteld en bestaande waarborgen zijn versterkt. Het gaat hierbij om onder andere een verbeterde werkinstructie, een deblokkeringsproces als een belastingplichtige eenmaal een juiste aangifte indient om te voorkomen dat een volgende aangifte wederom wordt geselecteerd voor intensief toezicht en een proces om signalen op te vangen, te behandelen en te analyseren. De Belastingdienst heeft de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd vóór 1 maart aanstaande de opzet en het bestaan van de waarborgen rond projectcode 1043 te onderzoeken. Op basis van dit onderzoek nemen wij een besluit over het gebruik van de projectcode 1043. Als het systeem opnieuw in gebruik genomen wordt, toetst de ADR de werking van de waarborgen in de praktijk nog twee keer tijdens de aangifteperiode over het belastingjaar 2020.

Daarnaast zijn we gestart met het onderzoek naar de uitworp op grond van projectcode 1043 in de afgelopen tien belastingjaren. Voor de aangiften van belastingplichtigen die in de afgelopen zeven tot tien jaar zijn uitgeworpen wordt door vaktechnisch specialisten stuk voor stuk beoordeeld of de uitworp op objectieve gronden heeft plaatsgevonden en of de deblokkeringsprocedure heeft gefunctioneerd. Volgens deze procedure wordt de AKI-code van een aangifte verwijderd zodra een belastingplichtige een aangifte indient die geen risico's bevat die door intensief toezicht beoordeeld moeten worden. Voor de aangiften van belastingplichtigen die gedurende één tot zes jaar, al dan niet aaneengesloten, zijn uitgeworpen, wordt dit onderzoek steekproefsgewijs uitgevoerd. Het onderzoek wordt maart 2021 afgerond en is in de afrondende fase.

De Belastingdienst heeft de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd vóór 1 maart dit jaar de opzet en het bestaan van deze waarborgen rond projectcode 1043 te onderzoeken. Op basis van deze de uitkomsten van dit onderzoek nemen wij een besluit over de hervatting van het gebruik van de projectcode 1043.

b. Technische voorziening ter vervanging van Fraudesignaleringsvoorziening (FSV)

Omdat FSV niet voldeed aan de AVG is deze voorziening uitgezet. Nieuw ontvangen risicosignalen worden sindsdien bewaard in de postbussen waar ze binnengekomen en zijn in afwachting van een nieuw systeem. De toegang tot deze postbussen is zeer beperkt. Er wachten inmiddels zo'n 10.000 interne en externe signalen op behandeling, een aantal dat maandelijks met 1.000 toeneemt. Dat is in lijn met het aantal signalen dat in het verleden via FSV binnenkwam.

Het opstarten van het signalenproces voor die signalen die voorheen langs FSV liepen, verloopt, mede gezien de achterstand, in twee stappen:

1. De signalen worden vanuit de mailboxen overgebracht naar de nieuwe beveiligde omgeving, ontwikkeld ter vervanging van FSV. Door het verlenen van autorisaties op basis van procesrollen, en het loggen van activiteiten op medewerkersniveau en de afscherming van gegevens worden de gegevens nu

beter beveiligd. Op deze stap vindt een specifieke toetsing plaats vanuit oogpunt van AVG en gegevensbescherming aangezien signaalkenmerken worden toegevoegd en gekoppeld aan persoonsgegevens (BSN). Die toets wordt tevens aangeboden aan de Functionaris Gegevensbescherming (FG). De eerste release van deze nieuw ontwikkelde beveiligde omgeving is technisch gereed. De hierboven beschreven toetsing vindt in februari dit jaar plaats.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

2. Signalen kunnen technisch worden doorgezet naar het toezichtproces voor inhoudelijke beoordeling. Inhoudelijke beoordeling vindt pas plaats nadat een Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) is opgesteld voor het proces van ontvangst van het signaal door de uitvoerende directies tot en met de inhoudelijke beoordeling in het toezichtproces. Hierop volgt advies van de FG worden de benodigde informatievoorzieningen gerealiseerd en geïmplementeerd. Voor deze stap worden twee volgende releases van de beveiligde omgeving gebouwd:

- Signalen kunnen technisch worden doorgezet naar het toezichtproces ter inhoudelijke beoordeling. Vanuit het toezichtproces is alleen het enkelvoudige signaal te raadplegen dat ter beoordeling is doorgezet. Overige signalen blijven afgeschermd binnen de beveiligde omgeving.
- De mogelijkheid van schoning van opgeslagen signalen, conform Archiefwet, is gebouwd.

Ter voorbereiding wordt een inventarisatie gemaakt van de te behandelen achterstanden als gevolg van het stilleggen van het proces. Deze inventarisatie loopt en wordt vertaald naar een plan van aanpak waarin tijdspad, middelen, prioritering en risico's met beheersmaatregelen worden geadresseerd. Ten slotte worden de randvoorwaarden ingevuld voor de implementatie, zoals autorisaties, werkinstructies en communicatie, analoog aan de invoeringsdata van het proces.

Wij plannen dit traject eind maart van dit jaar te voltooien.

c. Traject bedrijfsprocessen op orde

Als onderdeel van het spoor verbeteren binnen het plan HVB hebben we het traject 'Bedrijfsprocessen op orde' aangekondigd. Hierin lichten wij de processen van de Belastingdienst systematisch door. We brengen processen in lijn met geldende wet- en regelgeving gericht op de AVG, de BIO en de Archiefwet.

d. Bewustwording AVG en discriminatie en vakkennis

Discriminatie in welke vorm dan ook is ontoelaatbaar. Zoals het kabinet in zijn reactie op het rapport Ongekend Onrecht schreef, mogen discriminatoire of denigrerende uitlatingen op de werkvloer niet worden getolereerd. Aan dit onderwerp zal in het kader van de cultuurprogramma's bij de Belastingdienst en Toeslagen bijzondere aandacht worden besteed. In samenwerking met het College voor de Rechten van de Mens organiseren wij trainingen voor onze medewerkers om (eigen) vooroordelen te herkennen en te voorkomen dat deze enige invloed op besluitvorming hebben.

Onze medewerkers zijn de sleutel tot een zorgvuldige omgang met gegevens. Daarom zijn vakkennis en bewustzijn over gegevensbescherming het eerste thema binnen het spoor Verbeteren van het met uw Kamer gedeelde plan van aanpak HVB. De afgelopen jaren is de wet- en regelgeving rondom privacy uitgebreid. Dat roept om een versterkte bewustwording rondom de verplichtingen van de AVG. In dit kader zetten wij in op een versterkte vaktechnische structuur voor de specialisten op het gebied van gegevensbescherming en

informatiebeveiliging. Verder is de werkinstructie voor fiscale vastleggingen door inspecteurs inmiddels aangepast en wordt deze nu nog door vaktechnische deskundigen beoordeeld. Medewerkers zijn al verplicht een leermodule I-bewustzijn over AVG en informatiebeveiliging te volgen. De huidige e-learningmodule wordt vervangen door een module met interactieve lesmethoden. De specificaties hiervoor zijn bepaald en de aanbesteding wordt voorbereid. Naar verwachting kan de gunning aan het einde van het tweede kwartaal van dit jaar starten, waarna realisatie, configuratie en implementatie volgen. Vanaf september dit jaar kunnen de medewerkers de nieuwe modules doorlopen. Zij zullen de lesstof elke twee jaar herhalen.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

e. Versterken van teams Functionaris Gegevensbescherming (FG) en Privacy Officer

Vanaf augustus 2020 is de FG versterkt door toevoeging van een plaatsvervangend FG (plv. FG). Op dit moment vindt de werving plaats voor een jurist/beleidsmedewerker gegevensbescherming en een beleidsondersteunend medewerker.

Het team van de privacy officer van de Belastingdienst is structureel versterkt. Er zijn vijf vacatures gevuld, waaronder die van plaatsvervangend privacy officer. Drie daarvan zijn regulier, twee komen bovenop de oorspronkelijke capaciteit. Hiermee zijn alle uitstaande vacatures gevuld.

f. Waarborgen ten aanzien van selectie- en behandelprocessen

Binnen het spoor Verbeteren van het met uw Kamer gedeelde plan van aanpak HVB kondigden wij de herijking van de waarborgen in de processen van de Belastingdienst aan. Daarbij kijken we onder andere naar aspecten met betrekking tot rechtsstatelijkheid en de menselijke maat naast en in samenhang met andere trajecten die in dit verband lopen. Momenteel wordt een plan van aanpak opgesteld en dat is in februari 2021 gereed.

2. Lopende acties en afgeronde acties n.a.v. KPMG-rapport

a. Inventarisatie lijsten met risicosignalen

Wij schreven uw Kamer eerder³ over de uitvraag onder medewerkers naar mogelijke lijsten met risico- en fraudesignalen. Deze inventarisatie heeft een responspercentage van 97,5%. De overige 2,5% betreft langdurig afwezige medewerkers en medewerkers die vanwege een vertrek geen toegang meer hebben tot hun werkomgeving.

De actie heeft op dit moment geresulteerd in 211 lijsten en zes applicaties. Het betreft bestanden met zeer uiteenlopende doeleinden, van administratieve taken tot toezicht en dienstverlening. Deze zijn veiliggesteld voor verdere analyse en eventueel noodzakelijke maatregelen, variërend van het permanent buiten gebruik laten van de lijsten tot het aanpassen van procesbeschrijvingen en werkinstructies. Naar aanleiding van de 211 meldingen is een aanvullende uitvraag gedaan naar aard, inhoud en gebruik van de lijsten. Voor 63 van de gevonden lijsten is de nadere uitvraag afgerond. De respondenten geven aan dat 21 bestanden een relatie hebben met risicosignalen, 23 nationaliteit bevatten en 15 bestanden verband houden met fraude verdenking. Deze resultaten zijn nog onvolledig en moeten nog geverifieerd worden. Voor de overige 148 lijsten worden de data voor de analyse nog verzameld. We plannen dit in februari af te

---

³ Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

ronden. De voltooiing van de analyse van alle 211 lijsten is voor eind maart van dit jaar gepland.

b. Inventarisatie applicaties met nationaliteit

Naast de inventarisatie van lijsten met risicosignalen is de Belastingdienst in december 2020 begonnen de ongeveer negenhonderd aanwezige applicaties te doorzoeken op het gebruik van nationaliteit en aanverwante gegevens zoals geboorteplaats. In januari 2021 is een overzicht opgesteld met applicaties die nationaliteit, geboorteland, geboorteplaats of een vrij tekstveld kunnen bevatten. Vervolgens wordt voor die lijst vastgesteld of het registreren en gebruiken van nationaliteit of tot nationaliteit herleidbare gegevens conform de geldende wet- en regelgeving plaatsvindt. Terwijl deze inventarisatie loopt, onderzoeken we of het mogelijk is vrije tekstvelden in de applicaties automatisch te analyseren. Naast nationaliteit wordt ook naar strafrechtelijke en medische gegevens gekeken. De analyse van de applicaties wordt volgens de planning in het eerste kwartaal van dit jaar afgerond en met uw Kamer gedeeld. Waar niet aan de wet- en regelgeving wordt voldaan, stoppen wij de applicatie, zoeken uit of burgers daarvan nadeel hebben ondervonden en zetten dat recht, en bepalen wij hoe deze werkzaamheden wel conform wet- en regelgeving kan worden uitgevoerd.

In onze brief van 13 oktober 2020⁴ hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de aanwezigheid van nationaliteitsgegevens in het systeem Beheer van relaties (BVR). Hoewel specifieke kolommen over dubbele nationaliteit al in 2015 zijn verwijderd, was ontdekt dat vrije tekstvelden ook informatie over (dubbele) nationaliteit konden bevatten. De inhoud van deze velden is uit de BVR verwijderd zodra dit aan het licht kwam. Na schoning van informatie zijn alleen die gegevens teruggeplaatst die noodzakelijk zijn voor de correcte uitvoering van de taken van de Belastingdienst. Tegelijkertijd zijn de regels omtrent het invullen van de velden aangescherpt.

Uw Kamer is op 10 juli 2020⁵ geïnformeerd over het onderzoek van KPMG⁶ naar FSV. In dit onderzoek heeft KPMG onder meer gekeken naar het voorkomen van duidingen over het persoonsgegeven nationaliteit in de vrije tekstvelden van FSV. Deze duidingen bleken in een beperkt aantal gevallen ook voor te komen in de vrije tekstvelden van FSV. FSV bevatte verder geen specifiek invoerveld (naast de vrije tekstvelden) waarin informatie over nationaliteit opgenomen kon worden en ook bood FSV geen zoekmogelijkheid op het vrije tekstveld. In de brief van 10 juli 2020 schreven wij dat binnen de hersteloperatie voor toeslagen, voor alle gedupeerde ouders die zich hebben gemeld, kijken of zij in FSV geregistreerd stonden, waarbij ook naar de vrijetekstvelden wordt gekeken. Van de in totaal 9.865 voor herstel aangemelde ouders zijn er 2.482 geregistreerd in FSV (25.2%). Voor 1.751 unieke burgerservicenummers (BSN) ging het hier om een (verwijderde)aangiftefraudesignaal voor Toeslagen. Dit is het type FSV-signaal dat kon leiden tot een andere behandeling voor toeslagen. Van deze personen is het vrijetekstveld in FSV bekeken. In 43 vrijetekstvelden werd een nationaliteit of land genoemd. In 30 gevallen betrof het praktische informatie, bijvoorbeeld over woonachtigheid in het buitenland. In 13 gevallen werd nationaliteit genoemd zonder dat hier een praktische reden voor bestond. Uiteraard neemt de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen dit mee in de beoordeling van het recht op compensatie.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

⁴ Kamerstukken II 2020-2021, 31066, nr. 707

⁵ Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

⁶ KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juli 2020

c. Maatregelen niet AVG-conforme applicaties en informatievoorzieningen uit KPMG-onderzoek FSV

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

In onze brief van 26 mei 2020⁷ lieten wij uw Kamer weten opdracht te hebben gegeven tot extern onderzoek naar de FSV in twee fasen. De eerste fase van dat onderzoek is uitgevoerd door KPMG en leverde conclusies op die wij u op 10 juli 2020⁸ gestuurd hebben. Van 5 processen, 1 applicatie, 1 datafundament en 1 risicomodel concludeerde KPMG⁹ dat zij, hoewel ze geen sterke gelijkenis met FSV vertonen, mogelijk niet voldoen aan de eisen van de AVG. Ten slotte heeft de Belastingdienst zelf de applicatie Databank Auto toegevoegd, die ook niet voldoet aan de AVG.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de huidige stand van zaken, zoals bekend op d.d. 20 januari 2021. De GEB en het advies van de FG zijn hierbij een belangrijk onderdeel in een intensief traject voor het opstellen of aanpassen van werkprocessen, inzicht krijgen in de onderliggende wetgeving en convenanten en ICT-specificaties. De GEB wordt hierbij voordat deze bij de FG komt, tussentijds door de privacy officer beoordeeld. De doorlooptijd is hierbij mede beïnvloed door de inzet van de privacy specialisten op de andere in deze nota genoemde onderwerpen.

Op 20 januari 2021 zijn drie producten die gebruikt worden voor de omzetbelasting (OB) uit voorzorg tijdelijk stilgelegd. Dit is opnieuw gedaan op basis van het vermoeden dat (het gebruik van) deze producten niet op alle punten in overeenstemming zijn met de AVG. Daarbij gaat het overigens niet om mogelijke onrechtmatige verwerking van bijzondere persoonsgegevens. Er heeft daarom een analyse plaatsgevonden met verschillende experts op basis waarvan is besloten dat het mogelijk was deze producten weer te hervatten.

KPMG heeft in haar onderzoek de gegevenseffectbeschermingsbeoordelingen (GEB's) van 8 verwerkingsprocessen en/of applicaties beoordeeld. KPMG concludeert dat deze GEB's niet altijd in lijn zijn met de vereisten van een GEB. Zoals wij in onze brief van 10 juli hebben aangegeven heeft de belastingdienst naar aanleiding van deze bevindingen op 2 juli 2020 beoordeeld of deze 8 verwerkingsprocessen en/of applicaties aan de eisen voor de AVG voldoen, waarbij de Belastingdienst nog één aanvullende applicatie die intern in beeld is gekomen eveneens heeft beoordeeld op het voldoen aan de eisen van de AVG. We hebben toen een verbeterproces ingezet. Dit betekent dat we toen de verwerkingsprocessen en applicaties hebben beoordeeld, passende mitigerende maatregelen hebben getroffen, een GEB en eventuele aanvullende documenten zijn of worden opgesteld, deze aan verschillende kwaliteitschecks worden onderwerpen en uiteindelijk voor advies worden voorgelegd aan de Functionaris Gegevensbescherming. Als gevolg van de beoordeling is in juli 2020 besloten om de verwerkingsprocessen en/of applicaties die niet aan de AVG voldoen tijdelijk stil te leggen voor nader onderzoek totdat de juiste mitigerende maatregelen zijn geïmplementeerd. Dit is gebeurd voor vier verwerkingsprocessen/applicaties.

Hieronder staat een overzicht van alle inmiddels bekende applicaties en processen en de stand van zaken hiervan.

Type product	Benaming	Status	Opmerkingen
Proces	Aanpak Team Veelplegers	Niet stilgelegd.	Nieuwe benamingproces:

⁷ Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 632

⁸ Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

⁹ KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juli 2020

Type product	Benaming	Status	Opmerkingen
		GEB is opgesteld. Het advies van de FG wordt in januari verwacht	aanpak risicovolle netwerken
Proces	Aangifte OB identificatienummer	Op 20 januari 2021 is dit uit voorzorg tijdelijk stilgelegd en op 27 januari hervat. De GEB wordt opgesteld. Naar verwachting is het concept in februari gereed.	
Risicomodel	Innovatie OB Positief op het omzetdeel	Niet in gebruik genomen.	Het gebruik van het risicomodel wordt beoordeeld in de GEB: behandelen aangifte OB Positief, welke nu wordt opgesteld.
Datafundament	Fraude Risico Indicatoren	Stilgelegd. Hervatting van het datafundament is verbonden aan het proces OB Carrouselfraude	Het gebruik van het Datafundament wordt beoordeeld in de GEB van het proces: OB Carrouselfraude.
Proces	OB Carrouselfraude	Op 20 januari is dit uit voorzorg tijdelijk stilgelegd Op 13 juli 2020 na KPMG hervat. De GEB op dit proces wordt voorbereid, naar verwachting is het concept in februari gereed.	Het proces heeft 14 dagen niet gefunctioneerd.
Proces	Interne en externe signalen	Stilgelegd. De eerste release van de nieuw ontwikkelde beveiligde omgeving is technisch gereed. De toetsing door de FG op AVG vindt in februari plaats. Voor 1 type signaal wordt een procesbeschrijving uitgewerkt; mede om de scope van de GEB te bepalen. Wij plannen dit traject eind maart van dit jaar te voltooien	Zie ook toelichting Technische voorziening ter vervanging van FSV
Proces	Risicoclassificatie Toeslagen	Stilgelegd. De FG heeft geadviseerd op de GEB. Essentiële aandachtspunten worden door Toeslagen opgepakt ter verbetering van de GEB. Het proces wordt niet eerder hervat dan na vaststelling van de GEB en	

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Type product	Benaming	Status	Opmerkingen
		nadat eventuele maatregelen zijn geïmplementeerd.	
Proces	Verwerken van Fraudesignalen Toeslagen	Stilgelegd. De FG heeft geadviseerd op de GEB. Essentiële aandachtspunten worden door Toeslagen opgepakt ter verbetering van de GEB. Het proces wordt niet eerder hervat dan na vaststelling van de GEB en nadat eventuele maatregelen zijn geïmplementeerd.	Benaming GEB: Behandelen Fraudesignalen Toeslagen
Applicatie	Databank Auto	Stilgelegd. Wordt niet meer in gebruik genomen in de vorm waarin het heeft gefunctioneerd. Tijdelijke voorziening voor een deel van het proces is operationeel per september 2020. Definitieve oplossing voor alle processen is gereed uiterlijk tweede helft 2022.	
Risicomodel	Ob-negatief	Op 20 jan uit voorzorg tijdelijk stilgelegd.	

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

3. Overige onderwerpen Kamerbrief 13 oktober

a. Afschermd deel FSV

Zoals wij uw Kamer in onze brief van 13 oktober 2020¹⁰ hebben medegedeeld is eind september 2020 ontdekt dat er een niet-zichtbaar "archief" van de FSV bestond waarin bepaalde eerder verwijderde signalen terecht kwamen. Dit maakte het noodzakelijk om de hier bewaarde signalen eveneens te bestuderen en eerder behandelde inzageverzoeken te heropenen. Dit werk is inmiddels voltooid. Alle signalen bleken van voor 1 januari 2014 te dateren en het afschermd deel bevat geen signalen met betrekking tot de reeds afgehandelde inzageverzoeken in FSV. Het afschermd deel heeft daarom geen gevolgen voor deze verzoeken.

Wel moet het antwoord op een in juli 2020 gestelde Kamervraag worden gecorrigeerd. De betreffende cijfers¹¹ over het aantal in FSV geregistreerde personen moeten naar aanleiding van de ontdekking van de archief-functie worden bijgesteld. De gecorrigeerde cijfers treft u aan in de tabel hieronder. Het aantal vóór de schoning van 27 februari 2020 geregistreerde personen blijkt 334 (0,14%) hoger te zijn dan eerder gerapporteerd, het aantal rechtspersonen 84 (0,1%) hoger.

¹⁰ Kamerstukken II 2019-2020 31066, nr. 709

¹¹ Kamervragen (Aanhangsel) 2019-2020, nr. 3487, Kamervragen (Aanhangsel) 2019-2020, nr. 3489

Registraties in FSV	Personen	Rechtspersonen	Onbekend*	Totaal
Vóór schoning	244.607	85.435	6	330.048
Na schoning	133.508	52.542	5	186.055
Verwijderd	111.099	32.893	1	143.993

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

*Onbekend: het identificatienummer is een niet-uitgegeven nummer

b. Verzoek stoppen met schonen systemen

De vaste Kamercommissie van Financiën heeft ons op 10 september 2020 verzocht het schonen van de systemen van de Belastingdienst te staken in het licht van de aangekondigde vervolgonderzoeken.

De afgelopen tijd zijn stappen gezet om te voorkomen dat informatie verloren gaat. De volgende acties zijn inmiddels uitgevoerd:

- Er is een moratorium gelegd op het vernietigen van papieren dossiers van de Belastingdienst. Dit betekent dat de reguliere vernietigingsactiviteiten van deze dossiers over de volle breedte door Doc-Direkt sinds medio 2020 tot nadere order zijn stopgezet;
- Er is besloten ten aanzien van Toeslagen om managementverslagen, mails en overige zaakgebonden informatie tot nader order niet te vernietigen. De informatie uit ondersteunende systemen blijft dus beschikbaar voor onderzoek;
- De gegevens van FSV zijn veiliggesteld voor onderzoeken en inzageverzoeken;
- Het veiligstellen van de lijsten uit de zogenaamde veegactie.

Bij het oppakken van een dergelijk verzoek is het van belang dat de juiste juridische en technische waarborgen in acht worden genomen. Geconcludeerd is dat het volledig stoppen met schonen of het maken van een back-up van alle systemen bij de Belastingdienst én het (beperkt) toegankelijk houden op korte termijn (technisch) niet uitvoerbaar is. Hierbij speelt onder andere mee dat er geen zicht is op de eventuele consequenties in (geautomatiseerde) processen bij het stoppen van schonen van alle systemen. Het maken van een back-up van de systemen lijkt wellicht een goede oplossing. Maar hierbij speelt onder andere mee dat om de gegevens te kunnen lezen er een volledige, identiek ingerichte omgeving nodig is naast de bestaande. Het terugzetten kan namelijk niet in de productie-omgeving omdat dan de actuele gegevens overschreven worden. Wel zetten wij stappen om te voorkomen dat informatie verloren gaat die van belang kan zijn voor de vervolgonderzoeken.

c. Overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit

Wij hebben op 13 oktober 2020¹² uw Kamer een overzicht toegezegd van expliciete wettelijke grondslagen, die door de Belastingdienst gebruikt kunnen worden om het persoonskenmerk nationaliteit te verwerken. Als bijlage sturen wij u hierbij het overzicht van expliciete grondslagen in wet- of regelgeving voor wetgeving die de Belastingdienst uitvoert. Dit overzicht bestaat uit de expliciete grondslagen uit fiscale wet- en regelgeving en enkele expliciete grondslagen uit niet-fiscale wet- en regelgeving.

¹² Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 637

Wij willen vooropstellen dat persoonsgegevens nooit gebruikt mogen worden om ongerechtvaardigd onderscheid te maken of om te discrimineren. Dit geldt uiteraard ook voor het persoonsgegeven nationaliteit.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

Echter, onder omstandigheden moet de Belastingdienst het persoonsgegeven nationaliteit verwerken om zijn wettelijke taken uit te kunnen voeren. Als dit het geval is, schrijft de AVG voor dat de Belastingdienst zich moet kunnen beroepen op ten minste één van de zes grondslagen die in deze verordening zijn opgenomen.¹³ Voor de Belastingdienst zijn de twee belangrijkste grondslagen dat de verwerking van het persoonsgegeven nationaliteit noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke taak, of om uitvoering te geven aan een taak van algemeen belang die of openbaar gezag dat aan de Belastingdienst is opgedragen.

Op 15 november 2019 heeft onze ambtsvoorganger met uw Kamer gesproken over het gebruik van het gebruik van nationaliteit voor de handhavingstaak van de Belastingdienst. Daarbij is aangegeven dat van een criterium nationaliteit in dat verband alleen nog maar gebruik zal worden gemaakt indien daar een expliciete wettelijke grondslag voor aanwezig is. Daarmee is bedoeld aan te geven dat nationaliteit bij of krachtens de wet een relevant criterium moet zijn. Ook zal de Belastingdienst gebruik maken van het nationaliteitscriterium indien door of namens (een van) ons in een beleidsregel is vastgelegd dat een bepaalde faciliteit afhankelijk is van een specifieke nationaliteit. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij de uitleg van een verdrag of overeenkomst ter voorkoming van dubbele belasting met een bepaald land.

Overigens is de enkele aanwezigheid van een expliciete rechtvaardigingsgrond in wet- of regelgeving niet voldoende om nationaliteit in het toezicht en de opsporing van de Belastingdienst te gebruiken. Zo moet de verwerking van nationaliteit op zijn minst óók voldoen aan de volgende beginselen:

- De verwerking moet noodzakelijk zijn om de wettelijke taak, of de taak van algemeen belang of openbaar gezag van de Belastingdienst uit te kunnen voeren, of om te voldoen aan de doelstellingen van één van de andere grondslagen uit de AVG (eis van noodzakelijkheid).
- De wettelijke taak, of de taak van algemeen belang of openbaar gezag kan niet op een minder ingrijpende manier worden uitgevoerd (eis van subsidiariteit).
- De uitvoering van deze taak en de impact van het verwerken van nationaliteit op de rechten van burgers moeten in een redelijke verhouding tot elkaar staan (eis van proportionaliteit en evenredigheid).

Dit overzicht is opgebouwd door verdragen, wet- en regelgeving te beoordelen die relevant zijn voor de taken van de Belastingdienst. Binnen de wet- en regelgeving is gezocht naar bepalingen, waaruit min of meer expliciet volgt dat de Belastingdienst het persoonsgegeven nationaliteit moet verwerken om uitvoering te kunnen geven aan die bepalingen. Signaalwoorden die hierbij zijn gebruikt, zijn (afgeleid van) 'Nederlander', 'buitenland', 'nationaliteit', 'vreemdeling' en 'onderdaan'. Omdat het gaat om het *persoonsgegeven* nationaliteit betreft het dus enkel natuurlijke personen. Deze inventarisatie moet evenwel met het huidige gebruik van nationaliteit in de systemen van de Belastingdienst worden vergeleken.

---

¹³ Artikel 6, eerste lid, van de AVG.

Verder bestaan er meer dan 100 verdragen ter voorkoming van dubbele belasting waarin een expliciete grondslag is opgenomen voor het gebruik van nationaliteit. Zoals ook in het overzicht is aangegeven zijn deze verdragen opgesteld aan de hand van het OESO-modelverdrag 2017 en bevatten deze derhalve vergelijkbare bepalingen, zij het dat deze in de nummering wat kunnen verschillen. Deze 100 verdragen zijn niet apart opgenomen in het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

Tot slot is bij het opstellen van dit overzicht niet gekeken naar de taken van de Belastingdienst, waarop de Wet politiegegevens (Wpg) van toepassing is. Hieronder vallen in ieder geval de werkzaamheden van de FIOD. De Wpg en de AVG verschillen namelijk van elkaar waar het gaat om de rechtvaardigingsgronden voor het verwerken van bepaalde categorieën van persoonsgegevens. De Wpg bevat algemene grondslagen op basis waarvan persoonsgegevens, waaronder nationaliteit, verwerkt kunnen worden.¹⁴ Daarbij sluiten de wettelijke regimes van de Wpg en de AVG elkaar uit.

Er zal met verschillende opdrachtgevers van de Belastingdienst nog verder worden gekeken naar de expliciete grondslagen voor de niet-fiscale taken van de Belastingdienst. Indien dit tot aanvullingen leidt, zal ik het aangepaste overzicht uiterlijk eind maart dit jaar naar uw Kamer sturen.

Als het onderzoek naar het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in de applicaties in maart 2021 is afgerond, zullen de resultaten worden vergeleken met dit overzicht van expliciete wettelijke grondslagen. Uit deze vergelijking blijkt mogelijk dat nationaliteit wordt verwerkt op grond van een algemene wettelijke grondslag of zelfs zonder een wettelijke grondslag. Mocht dat het geval zijn, dan zal de Belastingdienst beoordelen of de verwerking zodanig noodzakelijk is in het toezicht en de opsporing, dat hiervoor alsnog een expliciete wettelijke grondslag gecreëerd moet worden. Verwerkingen van nationaliteit waarvoor dit niet het geval is, zullen worden stopgezet. Daarnaast kan geconstateerd worden dat het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in bepaalde gevallen niet noodzakelijk en proportioneel is, ondanks de aanwezigheid van een expliciete wettelijke grondslag, dan ben ik voornemens dit gebruik stop te zetten.

Voorts kan uit de vergelijking met de inventarisatie van het gebruik van nationaliteit blijken dat een verwerking weliswaar is gebaseerd op een expliciete wettelijke grondslag, maar dat deze grondslag ondanks alle inzet daartoe abusievelijk nog niet in het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen is opgenomen. De Belastingdienst heeft namelijk met zeer veel wetgeving te maken. De terminologie op grond waarvan nationaliteit wordt gebruikt is daarbij niet altijd op voorhand duidelijk vanwege de samenhang van fiscale wet- en regelgeving (bijvoorbeeld: buitenland, vreemdeling, onderdaan, of Nederlander). Mocht de Belastingdienst dergelijke gevallen tegen komen, dan wordt het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen hierop aangepast en zullen wij u hierover informeren.

4. Onderwerpen n.a.v. AO 2 december

a. Inzageverzoeken FSV

---

¹⁴ Zie bijvoorbeeld artikel 9, eerste lid Wpg: Politiegegevens kunnen gericht worden verwerkt ten behoeve van een onderzoek met het oog op de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval.

Burgers kunnen een verzoek indienen om informatie over een mogelijke registratie in FSV. Bij de Belastingdienst (exclusief Toeslagen), zijn per 15 januari 2021 280 verzoeken binnengekomen om inzage FSV (waarin gevraagd wordt of de betrokkene voorkomt in FSV, in projectcode 1043 en/of in andere met FSV vergelijkbare systemen). Hiervan zijn er 204 afgedaan. Er is nog een voorraad van 76, waarvan de termijn van drie maanden bij 52 verzoeken is overschreden. Inmiddels zijn 37 ingebrekestellingen ontvangen. In 14 gevallen is een bezwaarschrift ingediend. Er zijn twee bezwaren afgedaan, 12 bezwaren zijn nog in behandeling. Er zijn vier beroepsschriften ingediend, waarvan er twee afgerond en twee in behandeling zijn.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

Het is tot onze spijt niet gelukt alle inzageverzoeken binnen de termijn te verwerken. Het zorgvuldig afhandelen van een inzageverzoek is zeer tijdrovend werk voor zeer ervaren formeel rechtsspecialisten die slechts een deel van hun tijd hieraan kunnen besteden. Zij moeten ook worden ingezet op de bezwaar en beroepsschriften die worden ingediend tegen de afgegeven beschikkingen.

Onderdeel van de afhandeling van een verzoek is het persoonlijk (telefonisch) contact met de burger die een verzoek heeft ingediend. Dit contact wordt zeer op prijs gesteld door de burger maar kost gemiddeld twee uur per gesprek. Het raadplegen van alle systemen in combinatie met het beoordelen welke gegevens moeten worden verstrekt is zeer arbeidsintensief. Gemiddeld worden per medewerker acht verzoeken per maand afgedaan.

Om verzoeken toch zo spoedig mogelijk te beantwoorden en de termijnen in de toekomst wel te halen, is het aantal betrokken medewerkers uitgebreid. Hierdoor zal de achterstand vermoedelijk in de eerste helft van dit jaar zijn weggewerkt. Nieuwe verzoeken zullen waar mogelijk binnen de termijn van drie maanden worden afgehandeld. Omdat de beoordeling een handmatige beoordeling is en het specialistisch werk is, is het niet mogelijk om op korte termijn nog meer andere of extra specialisten hiervoor in te zetten. Dat betekent dat een verdere versnelling op dit moment niet mogelijk is.

b. Privacywaarborgen binnen de afdeling Datafundamenten en Analytics (DF&A) en het voormalig Expertisecentrum Handhaving & Intelligence (EHI)

Tijdens het Algemeen Overleg van 2 december 2020 heb ik – de staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst - beloofd uw Kamer te informeren over de privacybescherming binnen de Belastingdienst ten aanzien van producten van de zogeheten Broedkamer. Deze afdeling bestaat sinds 2016 niet meer. Een deel van de producten van de Broedkamer is binnen de corporate dienst Datafundamenten en Analytics verder ontwikkeld. Hiervan heeft de AP in 2019 geconcludeerd dat passende maatregelen zijn getroffen omtrent de informatiebeveiliging. Deze conclusies zijn op 16 oktober 2019 met uw Kamer gedeeld¹⁵. Van de in 2018 opgeheven afdeling EHI is een aantal producten overgeheveld naar de afdeling DF&A. Naar de AVG-compliance van deze producten doet KPMG sinds december 2020 onderzoek. Het eindrapport wordt in februari van dit jaar verwacht.

c. Vermeende hardheid in regelingen bij auto/ZvW

In het AO van 2 december 2020 zijn vragen gesteld over een passage in het rapport van de Raadspersonen Belastingdienst. Naar aanleiding van deze vragen is contact geweest met de Raadspersonen en is duidelijk geworden dat de Raadspersonen met deze passage alleen de context hebben willen schetsen waarbinnen de uitvoering van het toeslagenstelsel is vormgegeven. De

---

¹⁵ Kamerstukken II 2019-2020 32761, nr. 150

Raadspersonen hebben tot nu toe geen signalen ontvangen dat bij de toepassing van de genoemde regelingen door de uitvoerende organisatie harder gehandeld zou zijn dan is neergelegd in de regelgeving. Zoals in de hoofdbrief van deze bijlage gesteld, start de Belastingdienst een inventarisatie van gevallen waarin burgers het slachtoffer worden van hardheden in (de uitvoering van) wetgeving. Dit wordt samen met de opdrachtgevers van de Belastingdienst uitgevoerd.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

d. Incasso-opbrengst FIOD

In het AO van 2 december 2020 heeft het lid Omtzigt (CDA) vragen gesteld over de lagere gerealiseerde incasso-opbrengsten van de FIOD. Volgens de tweede voortgangsrapportage op het Jaarplan van de Belastingdienst¹⁶ is € 3,6 miljoen gerealiseerd, terwijl de jaarnorm € 128,3 miljoen is. Dit heeft te maken met de vertraging in vervolging door het Openbaar Ministerie en veroordeling door de rechter als gevolg van de coronacrisis. De incassering door de FIOD is namelijk afhankelijk van deze processen. De verwachting is dat het om uitstel, niet afstel van de kasstroom gaat, aangezien vervolging, veroordeling en incassering ingehaald kunnen worden wanneer de huidige crisis voorbij is.

e. Casuïstiek toezicht

Tijdens het Algemeen Overleg van 2 december 2020 zijn verschillende casussen benoemd. Het lid Leijten (SP) heeft vragen gesteld over de zaak van een individuele belastingplichtige. Wij zijn met de betrokken belastingplichtige in gesprek over de informatie waar deze om heeft gevraagd.

Ook verwees het lid Leijten (SP) naar de hulpdienst van een politieke partij die zou zijn aangemerkt als facilitator van belastingfraude in het kader van projectcode 1043. Uw Kamer is in het schriftelijk overleg van 24 september 2020¹⁷ geïnformeerd over deze zaak.

Door het lid Leijten (SP) is gevraagd naar een zaak waarin correcties van aangiftes door middel van projectcode 1043 tot rechtszaken hebben geleid, en door het lid Omtzigt (CDA) naar de behandeling van vrijgesprokenen in rechtszaken in het toezicht van de Belastingdienst. De gevolgen van rechterlijke uitspraken voor het toezicht in de inkomstenbelasting zullen in het in hoofdstuk 1.a (naar Projectcode 1043) beschreven onderzoek worden geanalyseerd.

Door het lid Omtzigt (CDA) is gevraagd naar de behandeling van slachtoffers van seksueel misbruik in het toezicht van de Belastingdienst. Een gedane aangifte van seksueel misbruik speelt geen rol in het toezicht.

---

¹⁶ Tweede voortgangsrapportage op het Jaarplan van de Belastingdienst, 25 november 2020

¹⁷ 2020D46554